

Оперук В. І., доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та оперативно-розшукової діяльності факультету № 3 (м. Івано-Франківськ) Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ДОСВІД ФРАНЦІЇ У БОРОТЬБІ З НАРКОМАНІЄЮ

У Франції боротьба з поширенням наркоманії розглядається як один з основних напрямків державної політики. На сьогоднішній день основним нормативним актом, який передбачає відповідальність за виробництво, транспортування, зберігання і розповсюдження наркотиків у Франції є Закон від 31 грудня 1970 "Про боротьбу з токсикоманією і покарання за продаж і незаконне вживання отруйних речовин". Згідно з чинним законодавством кримінальне переслідування за зберігання і вживання наркотиків не здійснюється лише щодо правопорушників, здатних надати медичне підтвердження необхідності вживання забороненого препарату, в іншому випадку особа піддається тюремного ув'язнення, штрафу або примусового лікування.

Згідно з чинним законодавством вживання наркотиків у Франції карається позбавленням волі на строк від двох місяців до року або штрафом.

Так як у Франції немає законодавчого поняття "зберігання для особистого вживання", зберігання у особи будь-якої кількості заборонених наркотичних речовин розглядається як доказ або вживання, або збуту наркотиків [1, с. 56-58].

Згідно зі статтею 222-37 Кримінального кодексу, незаконне перевезення, придбання або збут наркотиків караються тюремним ув'язненням аж до 10 років позбавлення волі і штрафом в розмірі до 75 тисяч євро.

Стаття 222-39 Кримінального кодексу Франції передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від двох до десяти років за незаконне пропозицію або продаж наркотиків неповнолітньому.

Відповідно до статті L 629 Кодексу про охорону здоров'я Франції, органи влади можуть закрити на строк до трьох місяців різні установи, ресторани, клуби, дискотеки або будь-які інші громадські установи, в

яких було скоєно злочин, пов'язаний з продажем або вживанням наркотиків.

Для осіб, які вчинили нетяжкі злочини (пов'язані зі зберіганням і розповсюдженням наркотиків в невеликому розмірі), примусове лікування є альтернативою кримінального покарання. У разі відмови або самовільного переривання курсу лікування наркоман засуджується до додаткового тюремного ув'язнення. Також передбачена можливість пройти реабілітаційну терапію у в'язниці для осіб, які вчинили тяжкі та особливо тяжкі злочини.

Основними органами по контролю за незаконним обігом наркотиків у Франції є Центральне управління по боротьбі з незаконним обігом наркотичних засобів (OCRTIS), а також створена в 1982 році Міжвідомча група по боротьбі з наркотиками та наркотичною залежністю (MILDT).

MILDT ставить перед собою завдання по організації і координації державних заходів по боротьбі з наркотиками і наркоманією, зокрема, в таких областях, як моніторинг наркообігу, дослідження і запобігання наркоманії, лікування, реінтеграція споживачів наркотиків і забезпечення професійної підготовки для осіб, залучених до боротьби проти наркотиків.

MILDT також фінансує дві великі суспільні групи: Французький центр моніторингу наркотиків і наркоманії (OFDT), який відстежує і оцінює поширення наркотиків, а також Міжвідомчий навчальний центр по боротьбі з наркотиками (CIFAD), розташованої в Форт де Франс (Мартініка), який дозволяє застосовувати кращі практики по боротьбі з незаконним обігом наркотиків в країнах Карибського басейну [2].

Відповідно до закону від 5 березня 2007 року, терапевтичне лікування є одним з методів допомоги і контролю над наркозалежністю. Лікування фінансується французькою системою соціального забезпечення. Центри лікування наркоманії надають три види послуг: амбулаторне та стаціонарне лікування, а також спеціалізоване лікування для реабілітації ув'язнених.

У країні функціонує 500 амбулаторних лікувальних центрів, 41 стаціонар, а також 16 спеціалізованих центрів в тюремній системі. Наркоман, який почав лікування в цих медичних установах добровільно, звільняється від подальшого судового переслідування за правопорушення, вчинені до звернення за лікуванням.

Також на території Франції діє 130 реабілітаційних центрів і чотири терапевтичних спільноти, що займаються психологічною

підтримкою наркозалежних, а також допомогу в реінтеграції їх у суспільство.

З 30 вересня 2007 року діє міжнародна угода по створенню аналітичного центру з обміну досвідом в області запобігання потрапляння наркотиків на територію Євросоюзу морським шляхом, учасником якого стали Франція, Великобританія, Ірландія, Нідерланди, Іспанія, Італія і Португалія. Франція є також учасником загальноєвропейської угоди по скороченню маршрутів контрабанди кокаїну з Латинської Америки і Рамкового рішення від 25 жовтня 2004 року на рівні країн ЄС щодо зниження оборотів торгівлі наркотиками.

Список використаних джерел:

1. Карпенко Є. М. Запобігання незаконному обігу наркотичних засобів міжнародними правоохоронними організаціями (на матеріалах Інтерполу та Європолу): [монографія] / Є. М. Карпенко. – К., 2013 – 211 с.
2. Опыт Франции в борьбе с наркоманией [Електронний ресурс]. https://ria.ru/beznarko_help/20130513/821314197.html